

DOVEDNOSTI V ČESKÉM JAZYCE

A

Testový sešit obsahuje 25 úloh.

Na řešení úloh máte 40 minut.

Odpovědi pište do záznamového archu.

Poznámky si můžete dělat do testového sešitu.

U úloh s výběrem odpovědi je právě jedna odpověď správná.

U každé úlohy je uveden počet bodů za správnou odpověď:

1 bod = 1 bod za správnou odpověď, za nesprávnou odpověď žádný bod;

2 body = 2 body za správnou odpověď, za nesprávnou odpověď žádný bod;

max. 3 body = 3 body za 4 správná přiřazení; 2 body za 3 správná přiřazení, 1 bod za 2 správná přiřazení, žádný bod za 1 nebo žádné správné přiřazení.

Za nesprávnou odpověď se body neodečítají.

Pokyny pro vyplňování záznamového archu

- Nejdříve nalepte podle pokynů zadavatele na záznamový arch identifikační štítek.
- Odpověď, kterou považujete za správnou, zakřížkujte v příslušném poli záznamového archu.

Správně vyznačeno

- Pokud budete chtít zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvěte původně zakřížkované pole takto .
Zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.
- Na zelenou plochu nic neepisujte.
- Pište modrou nebo černou propisovací tužkou.

Zadání neotvírejte, počkejte na pokyn!

Úloha 1

1 bod

Ve které z následujících vět je užit chybný tvar podstatného jména?

- A) Je nutné se seznámit se všemi zveřejněnými částmi závěrečné zprávy.
 - B) Letos nás ještě čeká řada jednání s jednotlivými školami i s krajema.
 - C) Po dlouhé době by mne k večeři docela potěšilo nějaké jídlo s vejci.
 - D) Samou radostí rozhazovala plnými hrstmi právě natrhané třešně.
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

S Markem Vašutem se Sean Connery přetahoval o mikrofon jen chvíli. Nakonec si ale skotská hvězda řekla, že ustoupí a moderování večera přenechala svému méně slavnějšímu kolegovi.

(Nedělní Blesk 17. 8. 2003)

Úloha 2

1 bod

Která z následujících úprav nejlépe odstraňuje nedostatky ve výstavbě výchozího textu, aniž by se změnil jeho smysl?

- A) Nakonec si ale skotská hvězda řekla že ustoupí a moderování večera přenechala jeho slavnějšímu kolegovi.
 - B) Nakonec si ale skotská hvězda řekla, že ustoupí, a moderování večera přenechala, svému mnohem slavnějšímu kolegovi.
 - C) Nakonec si ale skotská hvězda řekla, že ustoupí, a moderování večera přenechal více slavnému kolegovi.
 - D) Nakonec si ale skotská hvězda řekla, že ustoupí, a moderování večera přenechala méně slavnému kolegovi.
-

Úloha 3

1 bod

Ve kterém z následujících souvětí je výraz *během* podstatným jménem?

- A) Nevím, co bych na to měl říci, během víkendu si budu muset knihu přečíst.
 - B) Prý se můžeme spolehnout, že se na nás během jednání někdo obrátí s dotazem.
 - C) Teď mi netelefonujte, já se vám někdy během zítřka nejspíše ozvu sama.
 - D) Ztrátu vždycky doháněl během, zvláště v kopcích byl téměř nepřekonatelný.
-

Úloha 4

1 bod

Která z následujících vět má chybnou výstavbu?

- A) Neznámému muži se mu na něm vznítily šaty.
 - B) Pěveckou soutěží provázel diváky známý herec.
 - C) Slavnostnímu večeru předcházely týdny příprav.
 - D) Více než pět let se v okolí nic podobného nestalo.
-

Úloha 5

1 bod

Ve kterém z následujících úryvků je správná interpunkce?

- A) Pokud se vypravíte ke vzdálenějšímu moři nemáte prakticky na výběr, musíte si koupit letenku.
- B) Protože neštěstí nechodí po horách, ale po lidech, je dobré nespoléhat na náhodu a před dovolenou uzavřít cestovní pojištění.
- C) První, co každému vytane na mysli, když se řekne blízká vzdálenost je nižší cena.
- D) Při cestě na Jadran si můžete zvolit vlastní dopravu, autokary (v dnešní době již komfortní) ale i leteckou dopravu.

(Českokrumlovské listy 23. 6. 2003)

Úloha 6

1 bod

Který z následujících úryvků **není** přepisem ústního nepřipraveného projevu?

- A) A to je právě to, že u nás teda ten výběr je nížkej, jo. Tady máte možnost buďto teda zůstat doma, dokonce dostanete, nějaký takový kapesný dostanete, neříkám, že to dostanete zapláceno, ale kapesný jo, anebo jít do tý práce. Ale nějaká varianta mezi tím neexistuje, a to, si myslím, že je škoda.
 - B) Na soutěži Česko hledá SuperStar vydělali všichni. Nejvíc asi pan Simon Fuller, od něhož televize Nova pořad koupila. Byla to právě Nova, nejsilnější hráč na televizním trhu, která vsadila na estrády. Tyto typy pořadů, jež svou atmosférou spadaly do 80. let, zacementovaly život v českém showbyznysu.
 - C) Tady přeci jen byly jakýsi podpůrný, jak za starého systému, tak i teď, je podpůrný systém, plus je tady zavedeno babičkovství, že jo, to já jsem tam taky neměla bohužel. Ta naše pozice je výjimečná, protože naše pracovní doba je nepravidelná pochopitelně, jsou to ty večery, čili se to musí brát tak, jak to přijde. Ty děti jdou s náma.
 - D) Tak já mám pocit, že politika vlastně, jestliže někdo se cítí být svobodným občanem, tak zároveň přijímá to, že je členem nějakýho systému, tudíž i politického a že by se měl zajímat. To je jedna věc, která mě tedy trošku trápí, že pořád ještě přetrvává ten systém jednou za čtyři roky strčit do tý urničky něco, teď častěj s tím Senátem, ale vlastně strkat jenom do urničky nějaký svůj hlas.
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7 – 9

Balogová si s obří halou poradila velmi dobře, pomohla jí k tomu i dobře hrající doprovodná skupina Paajky Paajk, skvělý zvuk a výborná akustika arény. Předvedla, že je přirozený talent s živočišným vokálem, kterým umí z hloubek v mžiku vystoupat až někam do nebe. S Balogovou se v tomto ohledu mohly měřit jen dvě zpěvačky - popu oddaná Šárka Vaňková a sympatická rockerka Aneta Langerová, vítězka celé soutěže.

Langerová a Balogová působily ze všech účinkujících nejcivilněji. Balogové sluší soulová čísla, Anetě Langerové rock: zazpívala melancholickou písničku Ironic od své oblíbené zpěvačky Alanis Morissette a přidala hit Still Loving You od německé metalové skupiny Scorpions. Obě skladby zvládla s přehledem.

Zdá se, že sedmnáctiletá Langerová by mohla být pro českou scénu skutečným příslibem, možná by se mohla stát opravdu českou Alanis Morissette a hrát inteligentní, nepodbízivý poprock. Má na to hlas i cit. Koncert ukázal, že vítězka SuperStar se společně s Balogovou také nejvíce vzdaluje představě umělohmotné panenky vyrobené kdesi v továrně na popové idoly: tolik života v obou je.

(www.novinky.cz 25. 6. 2004)

Úloha 7

1 bod

Která z následujících možností nejlépe vystihuje obsah výchozího textu?

- A) Balogová, Vaňková a Langerová převýšily ostatní.
- B) Česká Alanis Morissette diváky docela zklamala.
- C) Na koncertě byla superstar snad pouze Balogová.
- D) Večer naprosto jednoznačně kraloval poprock.

Úloha 8

1 bod

Kterou z následujících možností lze nejlépe nahradit obě dvojtečky ve výchozím textu, aniž by se změnil jeho smysl?

- A) částicemi
- B) pomlčkami
- C) předložkami
- D) uvozovkami

Úloha 9

1 bod

Který z následujících úseků výchozího textu nejspíše **není** názorem autora článku?

- A) Balogová si s obří halou poradila velmi dobře, pomohla jí k tomu i dobře hrající doprovodná skupina Paajky Paajk, skvělý zvuk a výborná akustika arény.
- B) S Balogovou se v tomto ohledu mohly měřit jen dvě zpěvačky - popu oddaná Šárka Vaňková a sympatická rockerka Aneta Langerová, vítězka celé soutěže.
- C) sedmnáctiletá Langerová by mohla být pro českou scénu skutečným příslibem, možná by se mohla stát opravdu českou Alanis Morissette a hrát inteligentní, nepodbízivý poprock
- D) zazpívala melancholickou písničku Ironic od své oblíbené zpěvačky Alanis Morissette a přidala hit Still Loving You od německé metalové skupiny Scorpions

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 10 – 11

***** národem se zdají být Norové. Z 24 hodin věnují Norky sami sobě pět hodin a dvacet dva minut, Norové ještě o čtvrt hodiny více. Nejméně volného času mají podle Eurostatu Francouzi – ženy jen o něco málo přes tři hodiny, muži 3 hodiny 51 minut.

(<http://ekonomika.idnes.cz>, červen 2004)

Úloha 10

1 bod

Který z následujících výrazů patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu?

- A) nejpohodovějším
- B) nejpracovitějším
- C) nejvytíženějším
- D) nejzaměstnanějším

Úloha 11

1 bod

Ve které z následujících částí výchozího textu je pravopisná chyba?

- A) mají podle Eurostatu Francouzi
- B) něco málo přes tři hodiny
- C) pět hodin a dvacet dva minut
- D) věnují Norky sami sobě

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 12

Někdy se u jmen obecných i vlastních, zvláště původu latinského a řeckého, neshoduje se zakončením 1. pádu ani rod ani kmen v pádech ostatních. Jsou to především tyto případy:

- Jména na *-um* a *-on* (původem latinská a řecká) jsou rodu středního a mají, všechna na *-um* a některá na *-on*, ostatní tvary bez zakončení na *-um*, *-on* a s koncovkami podle tvrdého vzoru (město), jako *album*, *publiku*, *epiteton* – *alba*, *publika*, *epiteta* atd. Jména zakončená na *-ium*, *-eum*, *-uum*, *-ion* jako *stipendium*, *muzeum*, *jubileum*, *individuum*, *stadion*, mají v množ. čísle v 2., 3., 6. a 7. pádě koncovky podle vzoru měkkého: *-í*, *-ím*, *-ích*, *-i*.

(*Stručná mluvnice česká, upraveno*)

Úloha 12

2 body

Která z následujících vět je napsána v souladu s výchozím textem, a je tedy jazykově správně?

- A) Kritéria pro umístění akvárií s dravými rybami jsou přísná.
- B) Půjdeme do muzea na výstavu uspořádanou k jubileju známého spisovatele.
- C) Pacient se nachází ve stádiu těžkého deliria.
- D) S těmito individuy se setkal na studiích.

Úloha 13

max. 3 body

Přiřaďte k jednotlivým úryvkům patřičného opeřence tak, aby vzniklá přirovnání byla v souladu s obsahem úryvků:

- 13.1 Byl na něj komický pohled, jak se tak točil před zrcadlem jako ***** na báni a zálibně se prohlížel ze všech stran.
- 13.2 Pust' mě k tomu rádiu, koukáš do toho jako ***** do flašky a stejně tam nic nevykoukáš!
- 13.3 Své rozčilení dával najevo tak, že pozvolna měnil barvu, až zrudnul jako ***** a začal nadávat.
- 13.4 Tenhle že má být mým pomocníkem v lese? Koukni, jak je hubenej! A síly má asi tolik jako ženatej *****.

- A) holub
- B) husa
- C) krocan
- D) špaček
- E) vrabec
- F) vrána

Úloha 14

2 body

Seřaďte slovní hodnocení výkonů hokejistů od nejlepšího po nejhorší:

- A) Defenzivní jistota, nejspolehlivější obránce. Zbytečně se nehnal dopředu. Byl jasně nejlepší ve statistice plusových a minusových bodů. Nevyšlo mu semifinále s Kanadou, kdy ale zkolabovala celá obrana.
- B) Hodně rozpačitý výkon. Působil bezradně, jako by nevěděl, co hrát. Blýskl se pouze v zápase s Finskem, kdy dvakrát ubránil dvojnásobnou přesilovku protivníka.
- C) Neberte ho! V rozhodující okamžik vyvede blbost, říkali kritici. V prvním zápase se Slovenskem sejmul Pálffyho a oslabil tým na pět minut. V semifinále s Kanadou zbytečně strčil po odpískání do protihráče a zhatil tak českou přesilovku.
- D) Nejlepší český útočník. O tom svědčí i to, že získal nejvíce bodů. To navíc musel nastupovat na nepříliš oblíbeném postu centra. Jak lehce a s jakou elegancí dovede obejít protihráče!
- E) Začal trochu rozpačitě, ale pak jeho výkon šel nahoru. Na rozdíl od výtečného play off v lize se neprosadil bodově. V divokém duelu s Kanadou se držel, až ke konci se nechal strhnout výbuchem celé obrany.

(Sport 12. 5. 2003)

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOZE 15

TEXT Č. 1

Plavci s nejvíce medailemi z jedné olympiády

1. Mark Spitz (USA)	7	0	0	Mnichov 1972
2. Matt Biondi (USA)	5	1	1	Soul 1988
3. Michael Phelps (USA)	5	0	2	Atény 2004

(Sport 21. 8. 2004, upraveno)

TEXT Č. 2

K jednotlivým vzorům se vlastní osobní jména cizího původu zařazují podle rodu a zakončení, stejně jako jména domácí. Např.: Gogol, Fleming podle vzoru pán, Mickiewicz podle vzoru muž, Zola podle vzoru předseda.

- Mužská osobní jména na *-s, -z, -c, -x* se šklouňují zpravidla podle vzoru muž. [...]
- Osobní jména na *-i, nebo -y*, jako Verdi, Škultéty, Kennedy, přidávají k tomuto základu v j. č. v 2. a 4. pádě *-ho* (Verdiho), v 3. p. *-mu*, v 6. a 7. p. *-m*.

(Stručná mluvnice česká, upraveno)

Úloha 15

2 body

Ve které z následujících vět je porušeno některé z pravidel uvedené v textu č. 2?

- A) Biondimu patří před Phelpsem druhé místo za nedostižným Spitzem.
- B) Phelpsa a Spitzeho napodobil zatím jen jejich krajan Matt Biondi.
- C) Phelpsovi se povedlo dostat se za zatím lepší Biondiho a Spitze.
- D) Spitz je v čele s bezpečným náskokem před Biondim a Phelpsem.

Úloha 16

1 bod

Ve které z následujících vět je chybně utvořené sloveso?

- A) Do zásahu proti převaděčům uprchlíků na jižních hranicích byly nasazeny posily.
- B) Na starostu této nevelké obce byly klazeny naprosto neodpovídající nároky.
- C) Se zvýšeným úsilím byly akce naplánované na tato období dovedeny do konce.
- D) Ve městě byly úspěšně sladěny požadavky obyvatel sídliště a místní radnice.

Úloha 17

1 bod

Ve které z následujících možností je chyba v interpunkci?

- A) Dráhy za pět letošních měsíců přepravily přes 78 milionů cestujících, což je o pět procent více než loni.
- B) Na území Řecka mohou chemici na základě rozhodnutí zákonodárců působit od 28. července do 30. září.
- C) Objem peněz, jež měly domácnosti uložené na vkladech s výpovědní lhůtou, se snížil o 963 milionů.
- D) Studenti, kteří do školy nastoupili v září letošního roku budou mít u zkoušky dospělosti nejméně o 2 zkoušky víc.

(Haló noviny 1. 7. 2004, upraveno)

Úloha 18

1 bod

Ve kterém z následujících úryvků je pravopisná chyba?

- A) Loď bude podle výtvarníka zušlechtěna tak, aby byla krásná na pohled, ale určité detaily – třeba rezavé stěny zevnitř – zůstanou zachovány a vytvoří kontrast s dokonalou podlahou a stropem.
(Právo 7. 6. 2004)
- B) Organizace odhaduje, že při pokračování tempa za posledních osm let bude stažení náskoku na polovinu dosavadního evropského průměru trvat Maďarsku dvacet devět, Polsku třicet sedm a Slovensku čtyřicet let.
(Hospodářské noviny 4. 6. 2004)
- C) Právní nadace hledá osoby, které utrpěli prokazatelná zranění, nehodu či finanční škodu na základě nedbalosti města Prahy při odstraňování sněhu ze silnic, přechodů, vchodů do metra či tramvajových zastávek.
(MF DNES 22. 1. 2004)
- D) Resort hodlá do zákona zavést tzv. bodový systém, tedy databázi, která zaznamená každý řídičský přestupek, ohodnotí ho určitým počtem trestných bodů a tomu, kdo dosáhne určité hranice, bude odebrán řídičský průkaz.
(Lidové noviny 8. 6. 2004)
-

Úloha 19

1 bod

Které z následujících utkání, charakterizovaných novinovým titulkem, plzeňští hokejisté prohráli?

- A) Hokejové Plzni spadla ve Vítkovicích pěna.
B) Pardubický perník Plzeňákům zachutnal.
C) Plzeňští potřetí dobyli havířovskou tvrz.
D) Valaši si z Plzně odvezli pěknou nakládačku.
-

Úloha 20

1 bod

Ve které z následujících vět je chybně utvořený přísudek?

- A) Blízko přistávací dráhy jsem se ukládal ke spánku poprvé.
B) Pro nejbližší hodiny jsme bohužel stoprocentně vytíženi.
C) Se skandály letošního jara jsme se dosud nevyrovnali.
D) Z tohoto zcela nečekaného výsledku jsem dosti překvapivý.
-

Úloha 21**1 bod**

Který z následujících úryvků lze označit jako reklamu?

- A) Ložnice stojí a padá s dobrou matrací, která odpovídá vašemu stylu spaní. Pak už zbývá jen dodat nábytek, vhodné textilie a osvětlení, aby vznikla ta správná atmosféra plná klidu a pohody. Náš obchodní dům je tu proto, abyste si všechno mohli pořídit ještě dnes!
 - B) Při výběru lůžka do dětského pokoje je nutné pamatovat na to, že postel často slouží dětem také jako gauč, místo ke čtení a hraní. Lůžko by tedy mělo být dostatečně odolné. Neuděláte chybu, když svému potomkovi koupíte větší postel, než momentálně potřebuje. Kvalitní lůžko s dobrým roštem vydrží léta, nutné je pouze pravidelně vyměňovat matraci.
 - C) Už je ta tam představa, že kotel nebo krbová kamna na dřevo rovná se každodenní zatápění. Ve spojení s akumulací nádrží se optimalizuje využití tepelné energie vzniklé hořením a minimalizuje se produkce emisí. Navíc je popel ze dřeva cenným přírodním hnojivem.
 - D) Večer se občas scházíme s rodinou a přáteli k menu s několika chody. Velké stoly a pohodlné židle by proto neměly chybět v žádné domácnosti. Zcela přirozeně se tu vedle sebe snášejí různé styly.
-

Úloha 22**1 bod**

Ve které z následujících vět je chybně utvořené příslovce?

- A) Italský houslista ovládá svůj hudební nástroj opravdu vynikajícím.
 - B) Jmenovaná politická strana se v minulých letech nechovala solidně.
 - C) Severočeští kriminalisté objasňují podobnou trestnou činnost spolehlivě.
 - D) Zmizelí sousedé se po nevydařené dovolené objevili zcela nečekaně.
-

Úloha 23**1 bod**

Který z následujících novinových titulků obsahuje podstatné jméno v 7. pádu?

- A) České toky opět ožívají lososy
- B) Chilankám svítla naděje na rozvod
- C) Němečtí pošťáci studují psychologii psů
- D) Turecko má šanci na zvláštní roli

(Právo 21. 6. 2004)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 24

„Jak se říká tomu, když se něco udělá předem, aby se zabránilo nějakému zlu? Udělat to ... jak?“
„*****“.

(R. Marinkovič, *Kyklop*)

Úloha 24

1 bod

Který z následujících výrazů patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu?

- A) Chronologicky
 - B) Mechanicky
 - C) Preventivně
 - D) Seriózně
-

Úloha 25

1 bod

Ve které z následujících vět je chybný slovosled?

- A) Premiérovým politickým odpůrcům by jeho drobné zaváhání přišlo vhod.
 - B) Se zvýšeným zájmem turistů o zdejší zahrady nikdo příliš nepočítal.
 - C) V závěrečném dějství hodinového dramatu žádné překvapení se nekonalo.
 - D) Zájezdy do jihoamerických zemí v posledních měsících roku podražily.
-

KONEC TESTU
